

Oddělení: **KRYTOSEMENNÉ ROSTLINY**

1. třída: **DVOUDĚLOŽNÉ**

1. řád: **vavřínotvaré**

1. čeleď: **vavřínovité**

Zástupci: *vavřín ušlechtilý* - „bobkový list“
skořicovník

2. řád: **pepřovníkotvaré**

1. čeleď: **pepřovníkovité**

Zástupci: *pepřovník černý*

3. řád: **leknínotvaré**

1. čeleď: **leknínovité**

žijí ve vodním prostředí, listy s dlouhými řapíky, plod bobule

Zástupci: *leknín bílý*
stulík žlutý
lotos

4. řád: **pryskyřníkotvaré**

1. čeleď: **pryskyřníkovité**

byliny, obsahují alkaloidy - někdy jedovaté

Zástupci: *koniklec luční*
pryskyřník prudký, p. rolní
sasanka hajní, s. lesní
jaterník podléška
blatouch bahenní

5. řád: **mákotvaré**

1. čeleď: **mákovité**

obsahují alkaloidy, plod tobolka nebo nažka

Zástupci: *mák setý, m. vlčí*
vlaštovičník větší - žluté „mléko“ - bradavice

2. čeleď: **zemědýmovité**

Zástupci: *zemědým lékařský*

6. řád: **hvozdíkotvaré**

1. čeleď: **merlíkovité**

žijí často v příkopech, některé pěstované

Zástupci: *řepa burák* - odrody: *cukrovka, krmná, červená, mangold*
špenát setý
merlík
lebeda

7. řád: **kopřivotvaré**

převážně dřeviny, drobné květy v květenstvích

1. čeleď: **kopřivovité**

hlavně byliny, žahavé chlupy, plod nažka

Zástupci: *kopřiva dvoudomá (Urtica dioica), k. žahavka*

2. čeleď: **konopovité**

často obsahují alkaloidy

Zástupci: *konopě setá* - textil, *k. indická* - marihuana
chmel otáčivý - výroba piva

3. čeleď: **jilmovité**

Zástupci: *jilm*

8. řád: **bukotvaré**

1. čeleď: **bukovité**

dřeviny, časté soužití s houbami (mykorhiza), jednodomé rostliny, květy v květenstvích, plod nažka (bukvice, žalud)

Zástupci: *buk lesní*
dub letní, d. zimní
kaštanovník jedlý

9. řád: **břizotvaré**

dřeviny s jednopohlavným květem v květenstvích (jehněda, šištice)

1. čeleď: **břizovité**

Zástupci: *bříza*
olše lepkavá

2. čeleď: **liskovité**

Zástupci: *liska obecná*
habr

10. řád: **kaparotvaré**

1. čeleď: **brukvovité**

byliny mírného pásu, tvoří hořčičné silice, oboupohlavný květ v hroznovitých květenstvích, plod šešule, šešulka, struk, nažka

Zástupci: *brukev zelná* - oddrůdy: *hlávkové zelí, kapusta hlavatá a řůžičková, kedluben, květák*

brukev řepka
hořčice bílá, h. rolní
ředkev setá (ředkvička), ř. ohnice
křen selský
penízek rolní
kokoška pastuší tobolka
řeřicha
česnáček lékařský

11. řád: **mučenkotvaré**

1. čeleď: **tykvovité**

většinou tropické byliny, plodem je bobule

Zástupci: *lubenice obecná (vodní meloun)*
dýně okurka, d. meloun (cukrový meloun)
tykev turek

12. řád: **slézotvaré**

1. čeleď: **slézovité**

byliny nebo dřeviny, často obsahují léčivé látky

Zástupci: *sléz přehlížený*
proskurník lékařský (ibišek)

2. čeleď: **lípovité**

většinou dřeviny se srdčitými listy, květy v květenstvích, často léčivé, plod je kulovitá nažka

Zástupci: *lípa srdčitá, l. velkolistá*

13. řád: **vrbotvaré**

1. čeleď: **vrbovité**

dvoudomé dřeviny, květy v jehnědovitých květenstvích

Zástupci: *vrba jíva, v. bílá, v. košíkářská*
topol osika

14. řád: **Mýdelníkotvaré**

1. čeleď: **javorovité**

dřeviny, listy s dlanitou žilnatinou, plod: křídlatá dvounažka

- Zástupci: *javor mléč, j. klen, j. babyka*
2. čeleď: jírovcovité
Zástupci: *jírovec maďal („kaštan“)*

15. řád: **aralkotvaré**

1. čeleď: miříkovité (mrkvovité, okolíčnaté)
statné byliny mírného pásu, mohutné kořeny, časté silice - aromatické, typické květenství
okolík nebo složený okolík, plodem podélně rýhovaná dvounažka
Zástupci: *mrkev obecná*
petržel zahradní
miřík celer
kopr vonný
libeček lékařský
kmín kořený
fenykl obecný
bedrník obecný
krabilice mámivá
kerblik lesní
bolševník obecný
bršlice kozí noha

16. řád: **růžotvaré**

1. čeleď: růžovité
většinou dřeviny, většinou obsahují vonné silice, plody různé
1. podčeleď: tavolníkové
Zástupci: *tavolník*
2. podčeleď: růžové
Zástupci: *mochna husí*
kuklík městský
jahodník lesní
ostružiník křovištní (ostružina), o. maliník (malina)
řůže šípková
řepík lékařský
3. podčeleď: slivoňové
Zástupci: *slivoň trnka*
třešeň ptačí
broskvoň
meruňka
mandloň
4. podčeleď: jabloňové
Zástupci: *jabloň*
hrušeň

17. řád: **Bobotvaré**

1. čeleď: bobovité (vikvovité, motýlokvěté)
byliny i dřeviny, symbióza s hlízkovými bakteriemi (Rhizobium)
květní obaly: pavéza, křídla člunek (viz obr. str. 71)
Zástupci: *hrách setý*
fazol obecný
čočka jedlá
sója luštinatá
lékořice lysá
podzemnice olejná (burské oříšky)
jetel luční, j. zvrhlý
tolice vojtěška
vikev setá, v. bob
trnovník akát
vlčí bob mnoholistý
hrachor
štěstřenec zlatý děšť

18. řád: **hluchavkotvaré**

1. čeleď: **hluchavkovité** (pyskaté)

převážně byliny s čtyřhrannými stonky, plod: tvrdka

Zástupci: *majoránka zahradní*
levandule lékařská
rozmarýna lékařská
šalvěj lékařská
máta peprná
mateřídouška
šalvěj luční
hluchavka bílá, h. nachová, h. pitulník (pitulník žlutý)

19. řád: **krtičníkotvaré**

1. čeleď: **krtičníkovité**

byliny, květy v květenstvích, plod tobolka

Zástupci: *divizna*
rozrazil
náprstník velkokvětý (Digitalis)
světlík lékařský

2. čeleď: **lilkovité**

byliny, v pletivech často alkaloidy (atropin, nikotin), plod bobule nebo tobolka

Zástupci: *lilek brambor, l. rajče, l. vejcoplodý (baklažán), l. potměchut*
paprika roční
tabák viržinský
petúnie
rulik zlomocný (Atropa bella-donna) - oční lékařství
blín černý

20. řád: **hvězdicotvaré**

byliny i dřeviny (v tropech), v pletivech často mléčnice, místo škrobu inulín, typické květenství je úbor, koruna trubkovitá nebo jazykovitá, plod nažka, někdy s chmýrem

1. čeleď: **hvězdicovité** (složnokvěté)

zástupci rozdělení do podčeledí **-hvězdicové** a **-čekankové**

Zástupci: *jiřina*
astra
aksamitník rozkladitý (afrikán)
měsíček lékařský
listopadka indická (chrysan téma)
slunečnice roční
čekanka obecná
locika salát (hlávkový salát)
kopretina bílá, k. vratič
řebříček obecný
podběl obecný
heřmánek lékařský
rmen rolní
pěťour malokvětý - častý plevel
chrpa
pcháč oset
bodlák
smetanka lékařská („pampeliška“)
pampeliška podzimní
mléč
lopuch
pelyněk lékařský, p. černobýl
devětsil lékařský
plesnivec alpský - přísně chráněný

2. třída: JEDNODELOŽNÉ

1. řád: liliovitvaré

vytrvalé byliny s oddenky, hlízkami, cibulemi, často obsahují alkaloidy nebo glykosidy
plod: tobolka nebo bobule

1. čeleď: liliovité

Zástupci: *česnek cibule (cibule)*, *č. setý (česnek)*, *č. pažitka*, *č. pór*
lilie zlatohlavá
tulipán
hyacint
konvalinka vonná
ocún jesenní
vraní oko čtyřlísté

2. čeleď: amarylkovité

Zástupci: *sněženka podsněžník*
bledule jarní
narcis

3. čeleď: kosatcovité

Zástupci: *kosatec (Iris)*
mečík (Gladiolus)
šafrán (Crocus)

4. čeleď: banánovníkovité

Zástupci: *banánovník obecný* - bylina!

2. řád: lipnicotvaré

1. čeleď: lipnicovité (trávy)

jednoleté až vytrvalé byliny, tvoří typická společenstva - savany, prerie, stepi, louky
stéblo, květy drobné v květenstvích - klas, palice, lata, plodem je obilka

Zástupci: *pšenice setá*
ječmen setý
oves setý
žito seté
ryže setá
proso seté
kukuřice setá
cukrovník lékařský (cukrová třtina)
lipnice - mnoho druhů
kostřava
srha říznačka
jílek vytrvalý
psárka luční
bojínek luční
tomka vonná - silný alergen
pýr plazivý
rákos obecný
bambusovník

3. řád: vstavačotvaré (Orchidales)

1. čeleď: vstavačovité

vytrvalé byliny, většinou tropické, některé saprofytické, okrasné květy, plod: tobolka

Zástupci: *vstavač kukačka* - přísně chráněný
vanilkovník plocholistý
Dendrobium, Cattleya - tropické orchideje

4. řád: arekotvaré

1. čeleď: arekovité (palmy)

tropické stromy, plod: bobule, nažka, peckovice (kokosový „orech“)

Zástupci: *datlovník*, *palma olejová*
kokosovník ořechoplodý